

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuißimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1634

De pœnis circa diuinum Officium. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40244

contemptu & scandalo, ex iusta causa excusari potest ab omni peccato, *Bonacini. disp. 1. quest. 3. punct. 4. num. 5.*

3 Grauior autem erit culpa, si in Choro peruertatur ordo, *Suar. lib. 4. cap. 11. num. 10. & alij*, qui putant esse ex suo genere culpam lethalem; negat *Bonac. ibidem num. 5.*

De interruptione diuini Officij.

TIT. IX.

1 **Q**ui diuidit Matutinum à Laudibus, nocte tota interposita, non peccat, *Doctores apud Bonac. disp. 1. quest. 3. punct. 3. num. 11. Azor. vult esse veniale sine causa, cap. 8. quest. 4.*

2 Qui diuidit Nocturnum à Nocturno per horam vnam pluresve cum iusta causa, non ultra tres horas, non peccat, *Doctores apud Bonac. num. 13. contra Azorium loco citato.*

3 Qui diuidit Horam paruam vel Psalmum ex causa, non peccat, *Azor. quest. 5.*

4 Interruptio ad longum temporis spatium probabilius obligat ad repetitionem, *Nauarr. cap. 16. num. 75.* ad breue tempus, etiam ad iocum vanosque sermones, non obligat, *Nauarr. num. 75. & cap. 10. num. 42. & cap. 16. num. 66.* At in vtroque casu non esse repetendum, docet cum alijs *Bonac. sup. punct. 2. §. 1. num. 28.* Peccari saltem venialiter, sine iusta causa, est dicendum, *num. 30.*

5 Qui interrumpit animo continuandi, vt aliud agat, non tenetur repetere; imò nec ille, qui animo repetendi, & postea non repetit, *communiter Doctores apud Bonac. num. 31. contra Nauarr. & Azor.*

De penis circa diuinum Officium. CAP. VI.

1 **B**eneficiarij habentes onus recitandi diuinum Officium, titulo beneficij tenentur etiam ante Iudicis sententiam ad restitutionem fructuum pro rata omissionis Officij, si, elapsis sex mensibus post obtentam beneficij possessionem, Officium culpabiliter non recitauerint, etiamsi alio die pensum prætermisum supplere conentur, nisi fortè pars omissa sit leuis. *Bonac. explicat, & probat singulas huius axiomatis partes, disp. 2. quest. 5. punct. 2. toto.*

2 Rata omissionis & restitutionis est, ex Pij V. Bulla, vt pro toto Officio vnus vel plurium dierum restituatur fructus beneficij, seu beneficiorum, qui illi seu illis diebus responderent, si quotidie diuiderentur: pro Matutino dimidiã partem fructuum, pro ceteris horis simul aliam dimidiã, pro vnaquaque hora sextam partem vnus diei restituant.

3 Qui paucos versiculos aut Psalmum omittit, non tenetur quidquam restituere, *Nauarr. cap. 9. & cap. 10. num. 42. & alij apud Bonac. loco cit. num. 11.* & eò magis, si tenue sit beneficium: quòd si sæpiùs partem notabilem omittat ex pluribus omissionibus compositam, quibus singulis non respòdet pars notabilis fructuum, nihilominùs tenebitur ad restitutionem, *Bonacini. num. 14.* contra Monetam nostrum negantem, cuius opinio mitior non est improbabilis, & mihi placet.

4 Qui recitauit absque attentione, tenetur ad restitutionem, *Nauarr. & alij cum Bonac. ibid. num. 17.*

5 Omittenti diuinum Officiū, ita vt intra quindecim dies illud saltem bis non recitet, imponitur priuationis beneficij pœna, non tamen ipso facto, ex Decreto Concil. Lateran. firmato à Pio V.

6 Atque hæc intelligenda sunt de fructibus respondentibus oneri diuini Officij, de quibus in Bulla Pij V. non autem de ijs fructibus qui respondent oneri Episcopali, Parochiali, Canonicali, præter Officiū diuinum, de quibus vide *Bonac. loco cit. punc. 3. num. 2.* qui reijcit dicentes, onus Clerici quoque esse gestare habitum & coronam, quæ aliqui compensantur immunitate, &c.

7 Tutior tamen est aliorum sententia, *Azory lib. 10. cap. 14. quest. 5. & aliorum apud Bonac. num. 3.* qui nihil distinguunt inter prædicta onera, & absolutè volunt restitui fructus; non tamen eneruant priorem & mitiorem sententiam, quæ in praxi sustineri potest.

8 Facienda verò est restitutio prædicta fabricæ beneficij, vel pauperibus, ex Bulla Pij V. non præcisè fabricæ Ecclesiæ, sed vel domui, vel agro beneficij, & similibus, dummodò sit in utilitatem beneficij, non alterius loci, *Suar. lib. 4. num. 19. & alij.*

9 Quòd si alter locus sit pauperibus destinatus, idem est ac si pauperibus; quod conceditur in Bulla: imò & pro animabus Defunctorum expendi possunt ij fructus, *Nauarr. cap. 25. num. 122.* Denique beneficiarius pauper sibi potest illos applicare, ex *Bonac. loco citato num. 8.* modò aliud non constet ex consuetudine vel statuto particulari, *Suar. loco citato numero 17.*

10 In Choro verò, addicti eidem

amittunt distributiones quando non interfunt, vel præsentés non recitant attentè, confabulando, voluntariè dormiendo, &c. *Bonac. disp. 2. quest. 4. punc. 1. num. 10. & 12.* etiamsi id faciant eo tempore quo Sacerdos Secreta dicit, vel Antiphonæ aut Responsoria per Mansionarios cantantur, si sit pars notabilis, *idem ibid.* contra Monetam nostram, qui mitiorem in partem inclinat negatiuam in hoc vltimo casu.

11 In percipiendis distributionibus ab absentibus excusare possunt, Primò grauis infirmitas, quæ scilicet de se leuis, sed accessu ad Chorum grauis efficeretur de iudicio Medici. Nec est necessè, vt sit infirmus in loco beneficij, *Moneta noster 2. par. q. 6. num. 7. & 19.* si tamen aliàs interesse consueuerat, *idem quest. 5. num. 21.* Secundò, iusta & rationalis causa seu necessitas corporis, quamdiu durat necessitas, & præcisè consuetudine in contrarium, veluti causa sumendæ medicinæ, conualescentiæ ruri nutriendæ, se nechturis in benemerito, pestis grassantis eo loci cum graui periculo, grauis metus iniuste incussus, inimicitiarum grauium, & sine culpa absentis; si capiatur ab hostibus, si iniuste impeditur à Choro, etiam à Superiore in carcere detentus, &c. *Bonac. hæc singula probat post Monetam loco citato quest. 5. punc. 2. toto, vbi eadem docet §. 2. de iniuste excommunicato. §. 3. de iniuste suspensio. §. 4. de iniuste interdicto. §. 7. de irregulari vt sic præcisè, & post beneficium factio irregulari.* Tertiò, excusat euidens utilitas suæ Ecclesiæ in eo qui solet aliàs interesse Choro. qua de re fuit *Bonac. & Moneta locis citatis*, quamdiu scilicet durat actio ^{euidens} propriæ.

propria Ecclesiæ utilitatem bona fide,
& sine dolo; neque est necessaria licen-
tia Episcopi, vt probat *Bonac. punc. 3.*
num. 22.

12. Alia causa excusantes afferun-
tur à *Bonac. ibidem §. 3.* ad tuenda iu-
ra Capituli seu proprijs beneficij, ad
habendam lectionem Theologalem

ex officio præbendæ. Item priuile-
gio Pontificio potest absens lucrari
distributiones, *punc. 4.* & consuetu-
dine induci potest, vt absentes lucren-
tur eisdem.

13. Neque vñquam valet remissio,
donatio, collusio, de quibus fuscè *Bo-
nacin. puncto 7.100.* & hæc satis.

SECTIO SECVNDA.

De Præludij Breuiarij Romani.

T nihil omittatur eorum quæ in Breuiario con-
tinentur, diuidam illud in partes seu Sectio-
nes nouem, nimirum Præludia, Rubricas ge-
nerales, Horarum proprias leges, Partes Ho-
rarum singulas, Proprium de Tempore, Proprium San-
ctorum, Commune Sanctorum, Appendices ad calcem
Breuiarij, & Cærimonias Horarum Canoniarum. Præ-
ludia igitur continent Titulum, Bullas Pij V. Clemen-
tis VIII. & Urbani VIII. Computum Ecclesiasticum,
& Calendarium.

SECTIONIS SECVNDÆ CAPITA QVINQVE.

1 De titulo Breuiarij Romani.	3 De Bullis Clem. VIII. & Urb. VIII.
2 De Bulla Pij V. & de usu Bre- uiarij Romani.	4 De Computo Ecclesiastico.
	5 De Calendario.

De titulo Breuiarij Romani.

C A P. I.

1 **B**reuiarium vox est satis anti-
qua in re nostra, quam legi
apud Micrologum cap. 28. de
Ecclesiasticis obseru. qui vixit circa an-

num 1080. apud antiquiores nondum
legi. Radulphus Tungrensis vtitur hac
voce *Propos. 22.* & habetur in *Concil.
Coloniensi, Moguntino, Treuerensi, &
Generali Tridentino.* Orarium vocauere
quidam, id est precationum librum,
ex *Cornel. Schult. Tom. 1. cap. 43.*

B 3

2 Signi-